

Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 13.08.1991, sp. zn. 9 Tor 142/91, ECLI:CZ:NSSR:1991:9.TOR.142.1991.1

Číslo: 54/1992

Právní věta: Splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení, ak nebolo vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania (§ 41 ods. 5 Tr.por.).Pri výklade pojmu

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 13.08.1991

Spisová značka: 9 Tor 142/91

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obhájce, Rehabilitace soudní

Předpisy: 141/1961 Sb. § 12 ods. 10
§ 41 ods. 5 119/1990 Sb. § 23

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54

Splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení, ak nebolo vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania (§ 41 ods. 5 Tr. por.). Pri výklade pojmu „skončenie rehabilitačného konania“ treba vychádzať z ustanovenia § 12 ods. 10 Tr. por.

Konanie, ktorým oprávnená osoba uplatňuje nárok na odškodnenie, nie je súčasťou rehabilitačného konania podľa druhého a tretieho oddielu Zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/1991 Zb., ale prichádza do úvahy až po jeho právoplatnom skončení.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. septembra 1991 sp. zn. [9 Tor 142/91](#))

Najvyšší súd SR zamietol sťažnosť obhajcu podanú proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. júla 1991 sp. zn. 1 Rt 37/91.

Z odôvodnenia:

Predseda senátu Krajského súdu v Košiciach – uznesením z 12. júla 1991, sp. zn. 1 Rt 37/91, podľa § 151 ods. 3 Tr. por. priznal obhajcovi obvineného P. B. advokátovi JUDr. A. D. odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 130 Kčs.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote sťažnosť obhajca JUDr. A. D., a to proti výške priznanej odmeny a výdavkov. V dôvodoch písomne podanej sťažnosti namietal, že mu nebola priznaná aj odmena za úkony právnej pomoci v zmysle § 16 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 240/1990 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci v sume za každý úkon po 400 Kčs, spolu 800 Kčs. Podľa názoru sťažovateľa s poukazom na ustanovenie § 1 o účele zákona č. 119/1990 Zb. v znení zákona č. 47/1991 Zb. o súdnej rehabilitácii nekončí rehabilitačné konanie právoplatnosťou uznesenia súdu o zastavení trestného stíhania proti obvinenému, ale až dňom priznania a vyplatenia odškodného. Z tohto dôvodu nemohlo skončiť ani jeho ustanovenie za obhajcu obvineného P. B., ale práve naopak z tohto ustanovenia mu vyplývala povinnosť uplatniť za obvineného aj jeho nárok na odškodné na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po zrušení napadnutého uznesenia sám vo veci rozhodol a priznal mu odmenu za úkony právnej pomoci vo vyúčtovanej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal v rozsahu uvedenom v § 147 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obhajcu nie je dôvodná.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 28. februára 1991 sp. zn. 1 Rt 37/91 deklaroval, že ustanovením § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii bol zrušený odsudzujúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 1959 sp. zn. 1 T 02/59, ktorým bol obvinený P. B. uznaný za vinného z pokusu trestného činu podvracania republiky podľa § 5 ods. 1, § 79 ods. 1 Tr. zák. č. 86/1950 Zb. v znení zákona č. 63/1956 Zb., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, a to dňom ich vydania a podľa § 2 ods. 2 rehabilitačného zákona trestné stíhanie proti P. B. pre uvedený trestný čin zastavil.

Keďže obvinený P. B. sa zdržuje na neznámom mieste v zahraničí, bol mu súdom ustanovený obhajca JUDr. A. D. s vymedzením splnomocnenia v zmysle - 41 ods. 5 Tr. por. na dobu do právoplatného skončenia rehabilitačného konania.

Ustanovený obhajca písomným podaním v zmysle § 151 ods. 2 Tr. por. požiadal krajský súd o určenie odmeny za poskytnutú právnu pomoc P. B. st., otcovi obvineného P. B., ako oprávnenej osobe v konaní o uplatnenie nároku na odškodnenie v zmysle § 23 a nasl. zákona č. 119/1990 Zb. v znení zákona č. 47/1991 Zb. o súdnej rehabilitácii, a to za dva úkony právnej pomoci, prípravu a prevzatie zastúpenie (štúdium spisov základného konania) a vypracovanie a predloženie návrhu na odškodnenie Ministerstvu spravodlivosti SR, z uplatnenej hodnoty odškodnenia 6350 Kčs po 400 Kčs, spolu 800 Kčs. Svoju žiadosť odôvodnil poukazom na ohraničenie jeho splnomocnenia ustanovením za obhajcu až do právoplatného skončenia rehabilitačného konania.

Krajský súd napadnutým uznesením obhajcu vyhovel iba čiastočne a rozhodol tak, a že mu podľa § 15 ods. 2 (správne podľa ods. 3) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 240/1990 Zb. v znení vyhlášky č. 44/1991 Zb. priznal odmenu vo výške 100 Kčs a podľa čl. 1 uznesenia Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 6/1990 z 24. augusta 1990 paušálnu náhradu za jeden úkon v sume 30 Kčs, spolu 130 Kčs.

Podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd vo veci rozhodol správne, pokiaľ s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 3 cit. vyhlášky priznal obhajcovi odmenu a náhradu hotových výdavkov v sume 130 Kčs. Podľa tohto ustanovenia za prevzatie obhajoby a za každý ďalší úkon právnej pomoci vo veciach, v ktorých súd prvého stupňa rozhoduje na neverejnom zasadnutí, patrí odmena vo výške 100 Kčs, pričom k sadzbám tarifnej odmeny podľa odseku 1 sa neprihliada.

Podľa § 19 ods. 3 advokátskej tarify Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory môže záväzne

určiť paušálnu sumu, ktorú možno od klienta požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné. Túto sumu môže advokát požadovať i vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol. Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory uznesením č. 6/1990 z 24. augusta 1990 túto paušálnu náhradu určilo sumou 30 Kčs za každý úkon.

V prerokúvanej trestnej veci bol zo strany obhajcu vykonaný iba jeden úkon právnej pomoci (prevzatie uznesenia krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o účasti jeho klienta, obvineného P. B. na súdnej rehabilitácii v zmysle § 2 ods. 1 písm. c) rehabilitačného zákona), za ktorý mu v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 15 ods. 3 advokátskej tarify a uznesenia č. 6 Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory patrí odmena a paušálna náhrada hotových výdavkov spolu vo výške 130 Kčs.

Najvyšší súd sa stotožňuje aj s názorom vysloveným v napadnutom uznesení krajského súdu o ukončení rehabilitačného konania právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 41 ods. 5 Tr. por., ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania. Opatrením predsedu Krajského súdu v Košiciach z 18. apríla 1991 číslo 81/1991 bolo splnomocnenie obhajcovi JUDr. A. D. vymedzené do právoplatného skončenia rehabilitačného konania.

Podľa § 33 ods. 4 zákona č. 119/1990 Zb. v znení zákona č. 47/1991 Zb. o súdnej rehabilitácii, pokiaľ tento zákon nemá osobitné ustanovenia, použijú sa v konaní podľa druhého až piateho oddielu ustanovenia Trestného poriadku. Zákon o súdnej rehabilitácii nemá osobitné ustanovenie o skončení rehabilitačného konania. Preto je potrebné pri vysvetľovaní pojmu „skončenie rehabilitačného konania“ analogicky vychádzať z ustanovenia § 12 ods. 10 Tr. por., v zmysle ktorého trestné stíhanie je úsek konania od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku alebo uznesenia o zastavení trestného stíhania.

V predmetnej veci sa trestné stíhanie proti obvinenému P. B. skončilo právoplatnosťou uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 28. februára 1991, sp. zn. 1 Rt 37/901 o jeho zastavení, a to dňom 1. marca 1991.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na ustanovenie § 24 ods. 2 rehabilitačného zákona, ktoré pri uplatnení nároku na odškodnenie predpokladá právoplatné oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené. Z uvedeného je zrejmé, že konanie, ktorým oprávnená osoba uplatňuje nárok na odškodnenie, nie je súčasťou rehabilitačného konania podľa druhého a tretieho oddielu Zákona a súdnej rehabilitácii, ale prichádza do úvahy až po jeho právoplatnom skončení.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil podmienky na zmenu prvostupňového rozhodnutia, zamietol sťažnosť obhajcu JUDr. A. D., podľa - 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú.